

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpata Pascaru Elena și de partea vătămată Manolii Ana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018, în cauza penală privindu-i pe

PASCARU Elena XXXXX, născută la XXXXX,
originară din XXXXX și domiciliată în XXXXX;

ANDONII Marin XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.07.2018 – 20.08.2018;

Instanța de apel: 04.09.2018 – 18.12.2018;

Instanța de recurs: 05.03.2019 – 10.04.2019.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 august 2018, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Pascaru E. și Andonii M. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. c) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2600 (două mie șase sute) unități convenționale, în sumă de 52000 de lei pentru fiecare.

În conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal, instanța a dispus confiscarea specială a echivalentului sumei de 7000 de euro convertiți în valută națională la ziua executării hotărârii din contul inculpatei Pascaru E. în beneficiul statului.

Solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea în mod solidar, din contul lui Pascaru E. și Andonii M. a cheltuielilor de judecată în sumă de 13344,44 lei, a fost respinsă.

Acțiunile civile înaintate de Manolii A. împotriva lui Pascaru E. și lui Andonii M. au fost respinse.

2. Pentru a pronunța sentința, *în fapt*, instanța a constatat că Pascaru E., având rolul de autor a comis infracțiunea de trafic de influență în următoarele circumstanțe:

În perioada de timp cuprinsă între lunile mai-iunie 2014, aflând de la Andonii M. despre faptul că, la 21 mai 2014 de către Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a fost pronunțată sentința de condamnare în cauza nr. 1-646/14 în privința lui Manolii Andrian pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, acționând cu intenție directă, prin intermediul lui Andonii M., a extorcat de la mama condamnatului Manolii A., bani ce nu i se cuvin, în sumă de 14000 euro, insistând asupra transmiterii de urgență a sumei de 7000 euro, susținând că are influență asupra magistraților din cadrul completului de judecată al Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, care urmau să examineze apelul declarat de partea apărării și îi poate determina să adopte o decizie favorabilă în privința lui Manolii Andrian.

Prelungind acțiunile sale infracționale, în perioada de timp cuprinsă de lunile septembrie - octombrie 2014, Pascaru E. acționând cu intenție directă și de comun acord cu Andonii M., a primit de la Manolii A., banii extorcați în sumă de 7000 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie echivalentul sumei de 129570 lei, în următoarele circumstanțe:

La indicația lui Andonii M., Manolii A. i-a solicitat nepotului său Moraru St. să transmită suma extorcată de 7000 euro la casa de schimb valutar „Pteranodon” gestionată de Andonii M., situată în XXXXX. În aceeași zi, tot la indicația lui Andonii M., verișorul acestuia Badan V. a ridicat banii în sumă de 7000 euro și i-a transmis lui Pascaru E.

Andonii M. având rolul de organizator a comis infracțiunea de participație la traficul de influență cu primirea de bunuri în proporții mari, în următoarele circumstanțe:

În perioada de timp cuprinsă de lunile mai - iunie 2014, aflând despre faptul că, la 21 mai 2014 de către Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a fost pronunțată sentința de condamnare în cauza nr. 1-646/14 în privința lui Manolii Andrian pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, acționând cu intenție directă, a organizat realizarea traficului de influență, prin identificarea lui Pascaru E., care la rândul său, prin intermediul lui Andonii M., a extorcat de la mama condamnatului Manolii A., bani ce nu i se cuvin în sumă de 14000 euro, insistând asupra transmiterii de urgență a sumei de 7000 euro, susținând că are influență asupra magistraților din cadrul completului de judecatori ai Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, care urmau să examineze apelul declarat de partea apărării și îi poate determina să adopte o decizie favorabilă lui Manolii A. Prelungind acțiunile sale infracționale, în perioada de timp cuprinsă de lunile septembrie-octombrie 2014, Andonii M. acționând cu intenție directă și de comun acord cu Pascaru E., a organizat primirea de către Pascaru E. de la Manolii A., a banilor extorcați în sumă de 7000 de euro, care conform cursului oficial al BNM constituie echivalentul sumei de 129570 de lei, în următoarele circumstanțe:

La indicația lui Andonii M., Manolii A. i-a solicitat nepotului său Moraru St. să

transmită suma extorcată de 7000 euro la casa de schimb valutar „Pteranodon” gestionată de Andonii M. situată în XXXXX. În aceeași zi, tot la indicația lui Andonii M., verișorul acestuia Badan V. a ridicat banii în sumă de 7000 euro și i-a transmis lui Pascaru E.

Pe baza stării de fapt expuse supra, prima instanță a reținut că faptele inculpaților urmează a fi încadrate juridic în baza art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, trafic de influență comis prin participație, *adică pretinderea, primirea, prin mijlocitor de bani, pentru sine, susținând că are influență asupra unor persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a-i face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, comise cu primirea de bunuri în proporții mari.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către avocatul Cebotari A. în interesele inculpatei Pascaru E. și de partea vătămată Manolii A.

3.1. Avocatul Cebotari A., acționând în interesele inculpatei Pascaru E. a solicitat casarea sentinței atacate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicată față de Pascaru E. o pedeapsă mai blândă, iar pretenția procurorului în partea confiscării speciale a echivalentului sumei de 7000 euro, să fie respinsă integral.

Partea apărării a indicat că nu este de acord cu quantumul pedepsei fixat de prima instanță de 2600 u.c., întrucât potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, este posibilă aplicarea unei pedepse minime în mărime de 2250 u.c. La caz, instanța de fond nu a luat în considerație pe deplin starea familială a inculpatei, caracterizarea acesteia și starea ei financiară.

În contextul dat, relevând că inculpata a recunoscut vina pe deplin și probele din dosar menționate în rechizitoriu, se căiește de cele comise, și-a cerut scuze de la Manolii A., a conștientizat în totalitate consecințele negative ale infracțiunii, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, are la întreținere 2 copii minori, a căror stare de sănătate este nesatisfăcătoare (probleme neurologice). Parțial a recuperat paguba părții vătămate, în asemenea circumstanțe, consideră că față de inculpata Pascaru E. este posibilă aplicarea pedepsei minime prevăzute de norma de incriminare.

Totodată, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 106 Cod penal, atunci când a dispus confiscarea specială a echivalentului a 7000 euro convertiți în valută națională la ziua executării hotărârii din contul inculpatei Pascaru E. în beneficiul statului, specificând că parțial instanța de fond a aplicat legea penală care era în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, însă în partea confiscării speciale nu a aplicat-o. În contextul dat, partea apelantă susține, că conform prevederilor art. 106 alin. (1) și alin. (2) lit. b) Cod penal (la momentul comiterii infracțiunii 2014) se prevedea că: *sunt supuse confiscării speciale bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea infracțiunii, dacă sunt ale infractorului.* În prezenta speță, bunurile - valorile valutare au aparținut cu drept de proprietate părții civile Manolii A., care i-au fost transmise inculpatei, astfel, banii respectivi nu i-au aparținut acesteia cu drept de proprietate și nu poate fi dispusă confiscarea specială a lor, iar instanța de fond urma să respingă această solicitare a

acuzatorului de stat și să țină cont de prevederile normei penale în vigoare la momentul comiterii infracțiunii.

3.2. Potrivit cererii de apel a părții vătămate Manolii A., s-a menționat că sentința este neargumentată din punct de vedere juridic, iar pedeapsa stabilită și cerințele înaintate de participanții la proces nu sunt clar argumentate. Instanța urma să delimiteze infracțiunea de trafic de influență, în ipoteza unei influențe susținute, pe de o parte, de infracțiunea de escrocherie (art. 190 Cod penal), pe de altă parte.

În sensul celor invocate apelanta susține, că în procesul cercetării judecătorești, instanța trebuie să stabilească caracterul și cercul atribuțiilor de serviciu ale inculpaților, circumstanțele de fapt care evidențiază acțiunile persoanei publice, persoanei cu funcție de demnitate publică, în raport cu atribuțiile de serviciu, scopul și/sau motivele acțiunilor acestora, la caz toate acestea nu au fost luate în calcul de instanța de fond.

Partea vătămată a susținut în cererea de apel că prima instanță eronat a calificat acțiunile inculpaților în baza art. 326 Cod penal, urmând să stabilească că a fost comisă o infracțiune de escrocherie.

În același timp, partea vătămată a considerat că acțiunile civile înaintate împotriva inculpaților sunt pe deplin argumentate și urmau a fi admise, cu atât mai mult că inculpații au recunoscut că au cauzat părții vătămate un prejudiciu „ca acțiunea civilă să fie admisă în principiu” (pagina 2 din sentință), însă, atât instanța ca organ ce urma să examineze minuțios aceste detalii, precum și partea acuzării care urma să protejeze interesele părții vătămate, au respins poziția de a admite aceste acțiuni civile.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018 apelul părții vătămate Manolii A. a fost respins, ca nefondat, iar apelul avocatului Cebotari A. în interesele inculpatei Pascaru E. a fost admis în parte, cu casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri în această latură, potrivit căreia lui Pascaru E. și lui Andonii M., recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2250 unități convenționale, echivalentul a 45000 de lei, pentru fiecare, în rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că alegațiile apelantei Manolii A., care critică în apel încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpaților, nu pot fi reținute la această etapă procesuală de judecare a cauzei, odată ce speței îi sunt aplicabile prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, iar prima instanță a judecat cauza în procedura simplificată, respectiv părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpații neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

De asemenea, a fost menționat că, în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor din alin. (1) și (4) al acestei norme și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În acest context, reiterând că examinarea cauzei penale de către instanța de fond a fost efectuată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și nefiind constatate careva circumstanțe care ar indica că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate să fi fost viciată din motivul constatării că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală care în cadrul procedurii precedente ar afecta hotărârea atacată, instanța de apel, a respins ca nefondate alegațiile apelantei/parte vătămată cu privire la dezacordul cu calificarea acțiunilor inculpaților.

Pe lângă cele consemnate, instanța de apel a notat că totuși sentința urmează a fi casată parțial, în partea stabilirii pedepsei în privința inculpaților. Conform prevederilor art. 61 Cod penal și art. 75 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților. La adoptarea sentinței de condamnare instanța a reținut faptul că, Pascaru E. și Andonii M. și-au recunoscut vina integral atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, manifestarea căinței sincere de cele comise, infracțiunea săvârșită se atribuie la categoria celor grave.

Însă, în același timp, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată concluzia primei instanțe, în partea ce se referă la stabilirea în privința inculpaților Pascaru E. și Andonii M. a cuantumului pedepsei sub formă de amendă la limitele maxime, în mărime de 2600 unități convenționale, echivalentul sumei de 52000 de lei, fiind stabilite de către instanța de judecată doar circumstanțe atenuante și lipsa celor agravante, având în vedere comportamentul inculpaților după săvârșirea infracțiunii, atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, care au manifestat căință sinceră de cele săvârșite, au restituit o parte (1500 euro) din suma pretinsă și însușită de la partea vătămată, fapt ce ultima nu a negat.

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca fiind plauzibile argumentele apelantului care în esență a menționat faptul că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2600 unități convenționale este una prea aspră, ținând cont că inculpata Pascaru E. are doi copii minori cu probleme neurologice, în speță fiind posibilă corectarea și reeducarea persoanei vinovate și prin aplicarea minimului pedepsei cu amendă prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Respectiv, ținând cont de constatarea doar a circumstanțelor atenuante în privința inculpaților Pascaru E. și Andonii M., instanța de apel consideră oportun stabilirea pedepsei minime sub formă de amendă în privința acestora cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a considerat eronat argumentul avocatului în interesele inculpatei Pascaru E. referitor la aplicarea prevederilor art. 106 Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii or, prin prisma art. 8 Cod penal legea penală acționează în timp doar asupra caracterului infracțional al faptei și la stabilirea pedepsei pentru aceasta.

Astfel, a fost respins ca fiind neîntemeiat argumentul părții apărării în privința neaplicării prevederilor art. 106 Cod penal or, instanța de fond corect a aplicat această măsură de siguranță, care are drept scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală.

În contextul celor stabilite, cu referire la capătul de cerințe invocate de partea vătămată în apelul declarat privind respingerea acțiunilor civile înaintate împotriva inculpaților, instanța de apel a fost de acord și a preluat în acest sens argumentarea primei instanțe, pe care și-a însușit-o pe deplin și anume că în cadrul cercetării judecătorești nu s-au stabilit careva acțiuni ale inculpaților prin care să fie exercitate presiuni asupra lui Manolii A., ca aceasta să transmită suma de bani de 7000 euro. Faptul estorcării sumei de 7000 euro de la Manolii A. nu a fost probat, ceea ce exclude calitatea de victimă și parte vătămată a acesteia, iar acțiunile părții au fost cele care au generat săvârșirea infracțiunii de către Pascaru E. și Andonii M., aceasta încercând să obțină un beneficiu ilegal în schimbul unei remunerări ilicite. Respectiv, concluzia instanței de fond privind respingerea acțiunilor civile înaintate împotriva inculpaților este una justificată.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel inculpata și partea vătămată Manolii A., au declarat recursuri ordinare.

6.1. Partea vătămată Manolii A. solicită casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, în partea soluționării acțiunii civile, cu admiterea acesteia și dispunerea încasării din contul

- inculpatei Pascaru E. a sumei de 5500 euro cu titlul de prejudiciul material, a sumei de 467 euro cu titlul de cheltuieli de transport, a sumei de 10000 de lei cu titlul de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice și a sumei de 50000 lei cu titlul de prejudiciul moral;

- inculpatului Andonii M. a sumei de 50000 lei, cu titlul de prejudiciu moral.

Recurenta consideră ambele hotărâri ca fiind neechitabile, întrucât instanțele nu au luat în considerare acțiunile civile depuse de către partea vătămată Manoli A. împotriva inculpaților. Instanțele de fond nu au ținut cont de prevederile art. 106 Cod penal, atunci când au dispus confiscarea specială a echivalentului a 7000 (șapte mii) euro convertiți în valută națională la ziua executării hotărârii din contul inculpatei Pascaru E. în beneficiul statului, specificând că parțial instanța de fond a aplicat legea penală care era în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, însă în partea confiscării specială nu a aplicat-o.

Astfel în contextul celor stabilite atât de către instanța de fond cât și apel cu referire la capătul de cerințe invocate de către partea vătămată privind respingerea acțiunilor civile înaintate împotriva inculpaților în ambele cazuri au fost respinse nefondat și neargumentat, deoarece calitatea de parte vătămată a acesteia a fost dobândită încă la faza de urmărire penală, conform art. 59 Cod de procedură penală parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii. Recunoașterea ca parte vătămată se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală, imediat după stabilirea temeiurilor de atribuire a unei asemenea calități procesuale. În cazul în care, după recunoașterea persoanei ca parte vătămată, s-au constatat circumstanțe care atestă

lipsa cauzării prejudiciului, organul de urmărire penală încetează participarea acestei persoane ca parte vătămată în procedura respectivă prin ordonanță motivată, fapt ce vine în contradicție totală cu concluziile instanței de fond și apel care eronat au constatat că Manolii A. nu poate avea calitatea de parte vătămată, deoarece nu a fost stabilit faptul estorcării sumei de 7000 Euro. Această concluzie a instanței nu corespunde unei realități legale mai mult ca atât stabilirea sumei de 7000 de Euro nu a fost determinată de către Manolii A., ci de către inculpați.

Totodată, partea consideră că instanța de apel și-a depășit atribuțiile prin faptul că a luat o decizie și în privința inculpatului Andonii M., care nu a depus nici o cerere de apel.

Instanțele nu au examinat toate circumstanțele care au dus la săvârșirea acestei infracțiuni și care a fost aportul lui Manolii A. în elucidarea tuturor circumstanțelor chiar de la faza urmăririi penale. Care a fost necesitatea recunoașterii lui Manolii A. în calitate de parte vătămată, dacă aceasta nu își poate valorifica pe deplin calitatea sa procesuală, nu își poate înainta propriile sale pretenții cu privire la repararea prejudiciului moral și material, ori legea poate fi interpretată în favoarea celui drept care este vizibil situației din această speță.

Recurenta mai remarcă că instanța de fond urma să delimiteze infracțiunea de trafic de influență, în ipoteza unei influențe susținute, pe de o parte, de infracțiunea de escrocherie (art. 190 Cod penal), pe de altă parte. Astfel, în procesul cercetării judecătorești, instanța trebuie să stabilească caracterul și cercul atribuțiilor de serviciu ale inculpaților, circumstanțele de fapt care evidențiază acțiunile persoanei publice, persoanei cu funcție de demnitate publică, în raport cu atribuțiile de serviciu, scopul și/sau motivele acțiunilor acestora, însă toate acestea nu au fost luate în calcul nici de instanța de fond, nici de instanța de apel.

Mai mult, în instanța de fond inculpații au recunoscut că au cauzat un prejudiciu moral și material solicitând să fie admisă acțiunea civilă, totodată în instanța de fond partea acuzării a mers pe poziția de a fi respinse acțiunile civile înaintate de partea vătămată împotriva inculpaților, pe când în instanța de apel procurorul a susținut partea vătămată și a solicitat să fie admise acțiunile civile depuse de aceasta. Prin urmare este o situație foarte neclară și nu putem înțelege cum procurorul și-a schimbat poziția în instanța de apel și a mers pe ideea susținerii părții vătămate, pe când în instanța de fond s-a petrecut viceversa.

În drept, recurenta își întemeiază cererea de recurs pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2. Inculpata Pascaru E. solicită casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel în partea aplicării art. 106 Cod penal, cu pronunțarea altei hotărâri prin care să se dispună respingerea confiscării speciale în folosul statului a echivalentului sumei de 7000 euro sau să fie trimisă cauza la rejudecare, dacă eroarea nu poate fi corectată la această etapă a procedurii.

Inculpata nu este de acord cu faptul că instanțele ierarhic inferioare, nu au ținut cont de prevederile art. 106 Cod penal, atunci când a dispus confiscarea specială a echivalentului a 7000 euro convertiți în valută națională la ziua executării hotărârii din

contul ei în beneficiul statului. În atare situație, reiese că instanțele ierarhic inferioare au aplicat doar parțial retroactivitatea legii penale, care era în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, însă în partea confiscării speciale nu au aplicat-o.

Conform prevederilor art. 106 alin. (1) și alin. (2) lit. b) Cod penal (*la momentul comiterii infracțiunii 2014*) se prevedea că sunt supuse confiscării speciale bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea infracțiunii, dacă sunt ale infractorului. Deci unica condiție a confiscării speciale a bunurilor folosite pentru săvârșirea infracțiunii, la momentul comiterii acesteia de către Pascaru E. era ca banii să-i aparțină. În cadrul ședințelor de judecată, atât în instanța de fond cât și de apel, partea vătămată Manolii A. a declarat că banii i-au aparținut ei și nu lui Pascaru E. Declarațiile martorilor acuzării cercetate în cadrul judecării cauzei, la fel confirmă că banii transmiși lui Pascaru E., i-au aparținut părții vătămate.

Astfel, toate probele indică și confirmă direct că banii care au fost transmiși către Pascaru E., nu i-au aparținut acesteia, dar părții vătămate.

Ca rezultat, recurenta consideră că aplicarea selectivă a legii penale în timp, este o încălcare gravă a prevederilor art. 6 CEDO.

Mai mult, instanța de apel nu a formulat careva motive plauzibile vizavi de acțiunea legii penale în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, iar motivația de la pct. 40 al deciziei nu este clară, fiind interpretată legea penală contrar realității.

În asemenea circumstanțe, instanța de fond urma să respingă solicitarea acuzatorului de stat și să țină cont de prevederile normei penale în vigoare la momentul comiterii infracțiunii în partea confiscării speciale.

În drept, recurenta își întemeiază cererea de recurs pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate menționând că acestea sunt vădit neîntemeiate, iar măsura asiguratorie stabilită în privința lui Pascaru E. este legală și întemeiată. Procurorul a menționat că consideră eronată afirmația inculpatei Pascaru E. referitoare la aplicarea prevederilor art. 106 Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii or, prin prisma art. 8 Cod penal legea penală acționează în timp doar asupra caracterului infracțional al faptei și la stabilirea pedepsei pentru aceasta.

În același context, cu referire la cerințele părții vătămate Manolii A. din recursul declarat privind respingerea acțiunilor civile înaintate împotriva ambilor inculpați, partea acuzării a menționat că este justă motivarea instanței de apel de preluare în acest sens a argumentelor primei instanțe, că în cadrul cercetărilor judecătorești nu s-au stabilit careva acțiuni ale inculpaților, prin care să fie exercitate presiuni asupra lui Manolii A., ca aceasta să transmită suma de 7000 euro. Faptul estorcării sumei de 7000 euro de la Manolii A. nu a fost probat, ceea ce exclude calitatea de victimă și de parte vătămată a acesteia, or acțiunile lui Manilii A. au fost cele care au generat săvârșirea infracțiunii de către Pascaru E. și Adonii M., deoarece anume Manolii A. a încercat să obțină un beneficiu ilegal în schimbul unei remunerări ilicite.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestora pentru următoarele motive de fapt și de drept.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor declarate, se întemeiază *în drept* pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat. Recursul este considerat ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei.

Potrivit dispoziției art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

La caz, au fost declarate două cereri de recurs, instanța fiind sesizată atât de inculpata Pascaru E., cât și de partea vătămată Manolii A., revendicările cărora sunt identice celor formulate de aceleași părți la etapa precedentă de judecare a cauzei.

În situația în care aceleași chestiuni de drept sunt ridicate de aceleași părți la toate etapele procesuale de judecare a cauzei, instanței de recurs nu-i rămâne decât să verifice dacă instanțele corect au respins alegațiile părților, după care conducându-se de jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Verificând actele cauzei, raportate la criticele avansate de recurente instanța de recurs notează că acestea nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile instanțelor de fond atât în partea aplicării art. 106 Cod penal, cât și în partea neadmiterii acțiunii civile sunt legale, fondate și urmează a fi menținute *ad integrum*.

Or, într-un prim aspect, instanța de recurs ține să accentueze că, la caz, corect prima instanță a aplicat, iar instanța de apel a menținut, prevederile art. 106 Cod penal privind confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunii, întrucât prin actele cauzei s-a confirmat indubitabil că, Pascaru E., acționând cu intenție directă, prin intermediul lui Andonii M., a cerut de la mama condamnatului Manolii Andrian, bani ce nu i se cuvin, în sumă totală de 14000 euro, insistând asupra transmiterii de urgență a sumei de 7000 euro, pentru a soluționa favorabil în Curtea de Apel Chișinău cauza penală a feciorului acesteia. În continuare, prelungindu-și acțiunile infracționale, în lunile septembrie - octombrie 2014, Pascaru E. acționând cu intenție directă și de comun acord cu Andonii M., a primit de la Manolii A., bani în sumă de 7000 euro, echivalentul cărora ulterior corect a fost confiscat de către prima instanță.

În materia confiscării, legea este previzibilă și concisă, legiuitorul stabilind expres că confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2) din art. 106 Cod penal. În cazul în care aceste bunuri nu mai

există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea lor. Sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare): utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni; date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor.

Prin urmare, dat fiind că inculpata Pascaru E. a primit de la Manolii A. suma de 7000 euro, fapt confirmat de prima, pentru a interveni pe lângă mai multe persoane de demnitate publică în vederea soluționării favorabile a unei cauze penale, suntem în situația când banii au fost utilizați sau destinați pentru săvârșirea unei infracțiuni, adică în prezența temeiului de confiscare prevăzut expres de art. 106 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Rezumând problema de drept care se pretinde că a primit o soluționare diferită de instanțele judecătorești, față de cele expuse de lege, cu titlu de principiu, urmează a se reitera că măsura de siguranță a confiscării speciale a echivalentului mijloacelor bănești se va dispune, în temeiul art. 106 din Codul penal, numai în cazul în care se dovedește că banii au servit efectiv la realizarea laturii obiective a uneia dintre modalitățile normative prevăzute la infracțiunea din art. 326 alin. (2) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art. 46 alin. (4) din Constituție, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. În art. 106 alin. (1) Cod penal este prevăzut expres că măsura de siguranță, confiscarea specială, constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului, a bunurilor indicate la alin. (2), *inter alia*, cele utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Totodată, Colegiul Penal consemnează că, procurorul corect a menționat în referința depusă că este eronată afirmația inculpatei Pascaru E. referitoare la aplicarea prevederilor art. 106 Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii or, prin prisma art. 8 Cod penal legea penală acționează în timp doar asupra caracterului infracțional al faptei și la stabilirea pedepsei pentru aceasta, nu și pentru alte incidente procedurale.

Mai mult, subsecvent angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Legea nr. 112 din 2 iulie 2014, țara noastră a definit combaterea corupției ca una din prioritățile fundamentale, parte intrinsecă a căreia este combaterea îmbogățirii ilicite și confiscarea produselor infracțiunilor de corupție și celor conexe acestora. Pentru valorificarea acestor priorități, s-a statuat asupra necesității întreprinderii măsurilor de confiscare asupra tuturor bunurilor folosite pentru săvârșirea infracțiunilor.

Din considerentele expuse, Colegiul Penal consideră că soluția instanțelor de fond în partea confiscării speciale a echivalentului sumei de 7000 euro de la inculpata Pascaru E. este legală și întemeiată, iar criticele recurente în acest aspect sunt vădit nefondate.

Totodată, vizavi de recursul declarat de partea vătămată Manolii A., instanța relevă că criticele acesteia sunt nefondate, având în vedere că în cazul infracțiunilor de corupție (art. 324-326 Cod penal), de regulă, nu există victimă, exceptând ipoteza de la lit. c) alin. (2) art. 324 Cod penal și ipoteza de la alin. (1), alin. (2) sau alin. (3) art. 326 Cod penal (atunci când pretinderea remunerației ilicite se realizează prin extorcare).

Prima instanță analizând probatoriu a stabilit cu certitudine că: *„În ședința de judecată s-au confirmat argumentele părții acuzării în privința acțiunilor civile, și anume*

că în cadrul cercetării judecătorești nu s-au stabilit careva acțiuni ale inculpaților prin care să fie exercitate presiuni asupra lui Manolii A., ca aceasta să transmit suma de bani de 7000 euro. Faptul extorcării sumei de 7000 euro de la Manolii A. nu a fost probat, ceea ce exclude calitatea de victimă și parte vătămată a acesteia. Acțiunile lui Manolii A. au fost cele care au generat săvârșirea infracțiunii de către Pascaru E. și Adonii M., or, anume Manolii A. a încercat să obțină un beneficiu ilegal în schimbul unei remunerări ilicite.”

În același sens, s-a expus și procurorul în referința depusă, menționând cu referire la cerințele părții vătămate Manolii A. că este justă motivarea instanței de apel de preluare în acest sens a argumentelor primei instanțe, care în cadrul cercetărilor judecătorești nu a stabilit careva acțiuni ale inculpaților, prin care să fie exercitate presiuni asupra lui Manolii A., ca aceasta să transmită suma de 7000 euro. Faptul extorcării sumei de 7000 euro de la Manolii A. nu a fost probat, ceea ce exclude calitatea de victimă și de parte vătămată a acesteia, or acțiunile lui Manolii A. au fost cele care au generat săvârșirea infracțiunii de către Pascaru E. și Adonii M., deoarece anume Manolii A. a încercat să obțină un beneficiu ilegal în schimbul unei remunerări ilicite.

Mai mult ca atât, instanța de recurs conchide că Manolii A., în cererea de apel a invocat exact aceleași pretenții ca și în cea de recurs, care au fost analizate și corect au fost respinse de instanța ierarhic inferioară. În cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții de a-i fi admise acțiunile civile înaintate în privința inculpaților.

Cu privire la alegațiile recurente ce țin de pretinsa examinare devolutivă a cauzei de către instanța de apel și redozarea neîntemeiată a pedepsei atât în privința lui Pascaru E., cât și a lui Adonii M., fără ca ultima să fi fost sesizată de inculpat, Colegiul constată că, în drept, decizia instanței de apel este întemeiată pe prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Așadar, instanța de apel, conducându-se de prevederile legii, a fost în drept să intervină în soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, concluzionând că aplicarea față de inculpați a pedepsei sub formă de amendă la limita maximă prevăzută de lege, nu este proporțională cu fapta comisă de aceștia, fiind necesar redozarea cuantumului amenzii.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea acestei cauze, au fost respectate prevederile legale relevante, iar argumentele din recursurile ordinar declarate sunt repetitive și vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpata Pascaru Elena și de partea vătămată Manolii Ana, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018, în cauza penală privindu-i pe Pascaru Elena XXXXX și Andonii Marin XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 8 mai 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion